

רנה ויויאן (1877-1909)

מצרפתית: דורי מנור

רנה ויויאן (שמה המקורי: פולין מרי טארן), משוררת אנגלייה שכתבה צרפתית, הייתה אחת מאחרוני הסימבוליסטים. לאחר שירשה את הון משפחתה כשהייתה בת עשרים ואחת, השתקעה בפריז וניהלה שם חיי בוהמה סוערים. היא חייתה כלסבית, ובניגוד למקובל בתקופתה לא שמרה בסוד את העדפותיה. בשל אהבתה לחברתה מילדות וילט שילטו שמתה בנעוריה, צבועה שירתה המוקדמת בצבע הסגול ורצופה בפרחי סיגלית – עובדה שזיכתה אותה בכינוי "המוזה של הסיגליות". עם כנות זוגה נמנו הסופרת קולט, הברונית אֶלן ון זווילן לבית רוטשילד וכן פרימה טורקהאן פאשה, אשת דיפלומט טורקי שהעריצה את שירתה. רנה ויויאן תרגמה משירתה של ספפו לצרפתית ואף נסעה לאי לסבוס בעקבותיה. קשריה עם אהובותיה הרבות הסתיימו לא אחת בפרידות כואבות ודרמטיות, שדרדרו לבסוף את בריאותה הגופנית והנפשית. היא מתה בגיל שלושים ושתיים מאנורקסיה ומצריכת-יתר של אלכוהול וסמים.

עמוד הקלון

שָׁנִים הוֹקְעֵתִי אֶל עֲמוּד־קֶלֶוֹן רְחוֹק.
לְנֶכַח יְסוּרֵי נָשִׁים פָּרְצוּ בְּצַחוֹק.

גְּבָרִים יָדוּ בִּי מְלוֹא הַחֶפֶן זְהֵמָה,
כִּסּוּ אֶת לְחַיֵּי בְּרֶפֶשׁ וּכְלָמָה.

דְּמָעוֹת הַתְּנַחֲשָׁלוּ בִּי כְּמוֹ גְּלִי עֵנָק.
אֲבָל גָּאָה הָיִיתִי: רַק גְּרוֹנֵי נִשְׁנָק.

וְכִמוֹ מֵתוֹךְ סִיּוֹט רְאִיתִי אֶת כָּלָם.
חֵלוֹם בְּלָתִי פּוֹסֵק, בְּעוֹת שְׁלֵא נִשְׁלָם.

הם נֶאֶסְפוּ לְצִפּוֹת בִּי בְכֹכֵר הָעִיר
וְהַנְּשִׁים בָּהוּ בִּי בְחִיּוֹךְ זָהִיר,

הִטִּיחוּ בִּי פְרוֹת, עֲלָכוּ בִּי בְשִׁירִים,
הָרוּחַ עַד אֲזַנִּי נִשְׁאַה אֶת הַדְּבָרִים.

וְחִשְׁתִּי אִיךָ הַזֶּעַם מִשְׁתּוֹלֵל בִּי עַד
שֶׁבְדִמָּמָה נִשְׁבַּעְתִּי לְשׁוֹנְאָם לְעַד.

אֲבָל גְּדוּפֵיהֶם שָׁרְטוּ בִּי כַחוּחִים,
וּכְשֶׁכָּבְלִי הוֹסְרוּ יִצְאֵתִי לְדַרְכִּים

וְנִסְתִּי מִפְּנֵיהֶם. מֵאֲזוּ וְעַד הַיּוֹם
פְּנֵי הֵם כְּקִלְסֵתֵר הַמּוֹת הָאִים.

החוחים

אֵף פֶּעַם לֹא תִהְיֶי שְׂבוּיָה תְּאוֹתֵנִי
שֶׁהִמְטָה כּוֹלֵאת בְּאֲזָקִי קִסְמִיָּה.
אֵף פֶּעַם לֹא תִהְיֶי פִּילְגֶשׁ חֲשֻׁקֵנִי
שֶׁמְחַוֵּיר מִצָּחָה וְכָל בְּשָׂרָה כְּמָה.
נִצְרִי אֶת נִיחוּחֶךָ: הוּא זֶךְ מִכָּל תְּפָאֶרֶת.

אֵף פֶּעַם לֹא תִדְרְעִי בְּגִידוֹת חֲסָרוֹת בּוֹשָׁה,
גְּנִיחוֹת שֶׁל זֶה עִם זֶה בְּנִפְשׁ מִתְעוֹרְרֶת,
סְפָקוֹת, סְלִיחוֹת קוֹדְחוֹת שֶׁל רִטְט וְחִלְשָׁה –
כּוֹזֵאת אֶהָב אוֹתְךָ, תִּמָּה מִכָּל הִיָּתֵר:
קִטְפִי עִמִּי הַלְיָלָה אֶת חוּחֵי הַסֵּתֵר.

ספפו קמה לתחייה

אָנוּ יוֹדְעוֹת לְצַקֵּת נְשִׁיקוֹת קְטִיפָה
וּלְחַבֵּק בְּלֶהֱט שֶׁל חוֹרוֹן-חוּשִׁים.
רְכוֹת נְשִׁיקוֹתֵינוּ הִיא שִׁירָה צְרוּפָה
שֶׁל אֶהְבֶּה נְשׂוּגָבֶת, אֶהְבֵּת נְשִׁים.

זְכוֹת וִירְחִיוֹת הֵן נְשִׁיקוֹת הַחֶמֶד.
לוֹטְפוֹת אֶצְבְּעוֹתֵינוּ לְחִי בְּלִי שְׁעָר.
וּכְשֶׁהַחֲגוּרָה נוֹפֶלֶת אָנוּ צֶמֶד
מְאֶהְבִּים וְגַם זוּג אֶחִיוֹת נִסְעָר.

מרינה צוּטְאִיבָה (1892-1941)

מרוסית: סיון בסקין

ב־1914 פגשה מרינה צוּטְאִיבָה, אז משוררת צעירה בת עשרים ושתיים, נשואה ואם לבת, את סופיה פֶרְנֹוק. סופיה, משוררת ומתרגמת יפהפייה ומבריקה ממוצא יהודי, הייתה מבוגרת ממרינה בשבע שנים; מאחוריה היו כבר נישואים קצרי מועד שנידונו לכישלון מראש בשל הערפתה לנשים. מרינה נשבתה מיד בקסמיה של סופיה, ובין השתיים התפתח רומן סוער, הרפתקה לסבית נדירה אך מתבקשת בחייה של צוּטְאִיבָה, שמאז ומעולם טענה כי מין, גיל ופרמטרים חיצוניים אחרים אינם רלוונטיים כלל לאהבה. סופיה הבוגרת והמנוסה יותר עוררה את הערצתה של מרינה, שראתה בה "ידידה בוגרת". החברות המאוהבות יצאו יחד לכמה נסיעות מלהיבות והסתובבו יחד בסלונים ספרותיים. אהבתן של שתי הנשים הצעירות הייתה עזה, אך לפי תיאוריה של צוּטְאִיבָה, נראה ששתלטנותה של פרנוק הביאה בסופו של דבר לפרידתן (בחורף 1915-1916). על פי "הידידה", מחזור השירים שמרינה כתבה במרוצת הרומן עצמו, ניתן לעקוב אחרי ההתאהבות, ההערצה, הקושי והרצון להשתחרר, שכנו את שלבי היחסים העמוקים והסוערים הללו. במחזור שבעה-עשר שירים, ושלושה מתוכם מתורגמים כאן.